

muligt ser at gøre disse Lovforslag færdige, saa snart som det paa nogen Maade er muligt.

Gregersen: Hensigten med det foreliggende Lovforslag er at skaffe Jord og dermed et Virkefelt, en lønnende Arbejdsplads til mindre bemidlede, der ønsker Beskæftigelse ved Landbruget. Naar vi ser hen til, hvor vanskelig det er at komme i Besiddelse af Jord, og ser hen til den store Arbejdsløshed og de mange Penge, der anvendes til Understøttelser af de arbejdsløse, kan det neppe bestrides, at Formaalet er godt. Hovedsagen bliver da ikke blot at skaffe tilstrækkelig Jord og skaffe den til efter Tidsforholdene rimelige Priser, men tillige at faa den overdraget til Brugerne paa den mest fordelagtige og for Samfundet mest betryggende Maade.

Erhvervelse af Jord kan tænkes foretaget ad adskillige Veje: 1) ved frit Indkøb, 2) ved Tvangsauktion over større Ejendomme, hvor Staten sikrer sig en vis Forfølsret og 3) ved Ekspropriation. Desuden tænker man ved de to andre fremsatte Lovforslag at skaffe mellem 30—40 000 Tdr. Land ved, at Staten overtager Jord, som er i offentligt Eje, her tænkes navnlig paa Præstegaardsjord, og ligeledes ca. 40 000 Tdr. Land fra Len og Stamhuse, og at disse Jorder overgaar til fri Ejendom. Venstre har alt gjort gældende, at naar det ikke med fuld Ret kan siges, at Almenvellet kræver det, vil det ikke gøre Indgreb i Ejendomsretten ved Ekspropriation, og da vi har den Opfattelse, at der ude paa Landet, hvor Valget ikke indskrænkes til et lille, begrænset Omraade, let vil kunne skaffes Jord ad de andre nævnte Veje, indser vi ikke Nødvendigheden af at gaa til Ekspropriation, og vi finder det uklogt at indsætte en Bestemmelse, der paa Forhaand møder Uvillie i Befolkningen, naar den ikke er ganske paakrævet. Derimod skønner vi, at det kan være adskilligt vanskeligere, naar det drejer sig om Jord til Bebyggelse i Byerne. Her kan det undertiden stille sig saaledes, at en Del af Jorden ejes af enkelte, og at disse ikke vil sælge, i saadanne Tilfælde kan det siges, at Nødvendigheden kræver, at det offentlige griber ind, men alligevel, skal der gribes ind, skal det kunne, naar Jorden ikke kan købes ad Frivillighedens Vej.

Hvad Besiddelsesformen angaar, er denne angivet i det Lovforslag, som i længere Tid har ligget her i Landstinget om Jord i offentligt Eje. Det Lovforslag maa, som ogsaa nævnt af den højtærede Land-

brugsminister, behandles sammen med de Jordlovsforslag, som nu er kommet her til Landstinget. Naar Behandlingen af det nævnte Lovforslag ikke er fremmet i den senere Tid, er det navnlig begrundet i, at disse Jordlovsforslag har nøje Forbindelse med hinanden, saa at de helst burde behandles sammen. Det kan med nogen Ret siges, at Forslaget om Jord i offentligt Eje danner Grundlaget for de øvrige Jordlove, og det er derfor af den allerstørste Betydning, at dette Fundament bliver godt. Er Grunden til et Hus daarlig, da hjælper det lidet, at Bygningen er solid, thi synker Grunden, synker Bygningen med.

Forslaget gaar ud paa, at der ikke skal betales nogen Købesum. Jorden vurderes i Forhold til, hvad en forstandig Køber vilde give for Jord af samme Beskaffenhed, naar den tilhørte en middelstor Bondegaard. Af denne Vurderingssum skal der aarlig svares 4½ pCt. Rente i de første Aar; senere fastsættes Rentefoden af Finansministeren efter Indstilling af Direktionen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank. Det blev i Gaar gjort gældende af det ærede 15de landstingsvalgte Medlem (Dalsgaard), at den Bestemmelse er uheldig, idet Hypotekbankens Obligationer ikke altid noteres, og der henvistes til, at det vilde være heldigere at lægge Noteringen paa vore Kreditforeningers Obligationer til Grund. Men det er jo noget, der vil blive overvejet i Udvalget. Jorden skal saa vurderes, hver Gang der foretages Omvurdering til Ejendomsskyld, og den aarlige Afgift bliver da at fastsætte i Forhold dertil. Om disse periodiske Vurderinger har Meningen været meget delte baade i Landbokommissionen og i det andet høje Ting, og jeg tror, at der ude i Befolkningen, navnlig blandt de ældre, næres stor Betænkelighed ved denne Form for Besiddelse. Der gøres gældende, og det kan være med Rette, at disse Vurderinger vil blive vanskelige at foretage saaledes, at de bliver fuldt retfærdige, og at denne Form for Besiddelse er en betydelig Afvigelse fra det, der er det nugældende, og hvorunder der er sket saa betydelige Fremskridt. For det er ganske rigtigt, hvad Venstres gamle prøvede Fører her i Tinget gjorde gældende, at der i dansk Landbrug er sket en overordentlig Udvikling under de nuværende Former, og at det derfor er en betænkelig Sag at afvige alt for meget derfra. Men for ikke at lægge Hindringer i Vejen for Forslaget har Venstre i Udvalget om Jord i offentligt Eje for flere Maaneder siden tilbudt at ville gøre en Prøve, idet vi har tilbudt at gaa med til to Omvurderinger med